

формування і вдосконалення професіоналізму словесника, рівня його підготовки до освіти протягом життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сидоренко В. В. Багаторівнева циклічна модель професійно-особистісного зростання вчителя-словесника за кредитно-модульною системою організації навчання / В. В. Сидоренко // Післядипломна освіта в Україні. – К., 2010. – № 1. – С. 55–60.
2. Сидоренко В.В. Професійно-особистісне зростання вчителя-словесника на засадах кредитно-модульної системи : навч. посіб. : у 3 ч. / В. В. Сидоренко. – Донецьк : Каштан, 2010. – Ч. I. – 226 с.

РЕЗЮМЕ

В. В. Сидоренко. Научно-методическая система развития педагогического мастерства учителя украинского языка и литературы в последипломном педагогическом образовании: региональные измерения.

В статье проанализировано действенную инновационную научно-методическую систему развития педагогического мастерства учителя украинского языка и литературы в пространстве последипломного образования с её признаками организационного и акмеологического научно-методического сопровождения.

Ключевые слова: словесник-мастер, акмепрофесионал, дифференцированное акмеологическое пространство, прогностическая модель, индивидуальная образовательная траектория.

SUMMARY

V. Sydorenko. Scientific-methodical system development teaching excellence ukrainian language and literature in postgraduate education: regional dimension.

The scientific development presents an efficient innovative scientific and methodical system of pedagogical skills of teachers of Ukrainian language and literature in the area of postgraduate education of its organizational characteristics and akmeologic scientific and methodological support.

Key words: philologists wizard akmeprofesional, differentiated akmeologic space, prognostic model, individual educational trajectory.

УДК 37.037

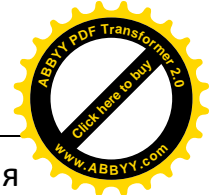
В. В. Тушева

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди

ФІЛОСОФСЬКІ ТА НАУКОЗНАВЧІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті проаналізовано філософський підхід щодо вивчення і осмислення поняття «наука», «наукова діяльність», розкрито філософсько-методологічні основи науково-дослідницької культури майбутнього вчителя, висвітлено ціннісний аспект науки, який розглядається у форматі «наукового етосу», охарактеризовано поняття «ідеал науковості» як методологічний регулятив науково-педагогічних досліджень.

Ключові слова: науково-дослідницька культура майбутніх вчителів, наука, цінності науки, теорія пізнання, ідеал науковості, науковий стиль мислення.

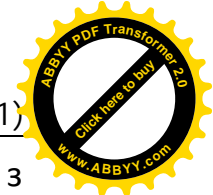
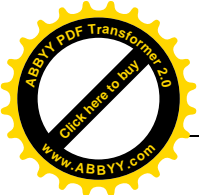

Постановка проблеми. Необхідність підвищення рівня загальнонаукової, методологічної підготовки студентів вищої педагогічної школи є характерною ознакою сьогодення в галузі професійної педагогічної діяльності, оскільки глибоке розуміння суті педагогічних явищ, інноваційне розв'язання неординарних педагогічних завдань неможливі без оволодіння методами наукового пізнання, ознайомлення з логікою дослідницького процесу, досвіду аналізувати й передбачати його подальший розвиток.

Сформована науково-дослідницька культура студентів педагогічних ВНЗ сприятиме їх мобільності на ринку праці, конкурентоспроможності, вплине на ефективність навчання впродовж усього життя, допоможе забезпечити нові стандарти якості вищої освіти, що є основою створення Європейського освітнього простору.

Аналіз останніх публікацій. Вивченням окремих аспектів професійної культури педагога займалися такі вчені, як А. М. Алексюк, І. М. Богданова, С. Я. Батишев, В. М. Гриньова, В. І. Євдокимов, М. Б. Євтух, І. А. Зязюн, І. Ф. Ісаєв, В. Г. Кремень, З. Н. Курлянд, В. І. Лозова, В. А. Мижериков, А. В. Мудрик, Н. Г. Ничкало, О. М. Пехота, І. П. Підласий, І. Ф. Прокопенко, З. І. Равкін, А. А. Реан, О. П. Рудницька, Ю. В. Сенько, В. А. Семиченко, В. Д. Симоненко, В. В. Серіков, С. О. Сисоєва, В. Ю. Чернокозова, А. І. Щербаков та інші. Проблеми загальнонаукової та методологічної підготовки студентів розглядались в роботах В. П. Андрущенко, Ю. К. Бабанського, Г. О. Балла, О. В. Бережної, В. К. Буряка, М. Г. Герасимова, П. П. Горкуненко, С. У. Гончаренка, В. І. Журавльова, В. І. Загвязинського, І. А. Зимньої, М. О. Князян, В. В. Краєвського, В. А. Кушніра, О. М. Микитюка, О. М. Новикова, В. М. Полонського, В. А. Семиченко, М. М. Скаткіна, О. С. Цокур та ін. Питанням філософії науки, наукознавства та гносеології були присвячені праці Б. С. Грязнова, В. Ж. Келле, П. В. Копніна, В. П. Кохановського, В. О. Лекторського, М. К. Мамардашвілі, О. А. Мамчур, Н. В. Мотрошилової, А. І. Ракітова, М. О. Розова, В. С. Стьопина, Г. П. Щедровицького та інші.

Мета статті – дослідити проблему підвищення професійної підготовки майбутніх вчителів. Завдання – висвітлити філософські та наукознавчі засади формування науково-дослідницької культури студентів вищої педагогічної школи.

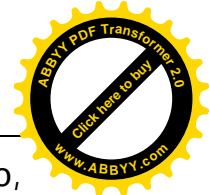
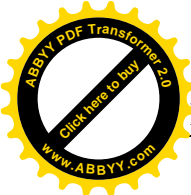
Виклад основного матеріалу. У своєму дослідженні ми виходили з того, що науково-дослідницька культура студентів вищої педагогічної школи є особливим видом компетентності в нових культурних та інформаційних умовах, що виявляється у сформованому науковому мисленні, науковому світогляді, науковому сприйнятті та світобаченні.

З метою розкриття філософських і наукознавчих засад формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів ми звертаємося до поняття «наука», формулювання положень стосовно її сутності, різних аспектів вираження, які слугують філософсько-методологічною основою визначеного дослідження.

Аналіз наукових джерел [2; 3; 9] свідчить, що існує два можливих способи філософського осмислення такого когнітивного конструкта (і відповідної йому реальності), як «наука». Перший – трансцендентально-аналітичний – розкриває «науку» як специфічну структуру свідомості в її знаннєвій і пізнавально-процесуальній визначеності. Такий підхід є іманентно-філософським, оскільки спирається в першу чергу на категоріальні ресурси самої філософії і в другу – на дослідження самої науки. Початок трансцендентально-аналітичної традиції осмислення «науки» був покладений давньогрецькими філософами (Парменід, Платон, Арістотель).

Другий логічно можливий спосіб філософського аналізу науки – синтетично-узагальнювальний, що спирається на дослідження науки як особливої соціокультурної реальності, має когнітивні, комунікаційні й практичні механізми функціонування й відтворення. Філософія науки в такому її розумінні спирається на метанаукові розробки (історія науки, соціологія науки, логіка науки, наукознавство тощо). Досліджуючи конкретно-історичні форми існування науки, її дисциплінарне різноманіття, цей підхід має на меті узагальнення її логіко-методологічної, предметної й операціональної своєрідності, виявлення структури загальних закономірностей, тенденцій розвитку «науки». Отже, у першому випадку ми стикаємося з філософією науки як елементом філософської теорії, у другому – як з елементом генералізуючої наукознавчої дисципліни.

Необхідно зазначити, що до сьогодні не існує загальноприйнятого визначення поняття «наука». Із цього приводу варто звернутися до висловлювання Дж. Бернала, одного із засновників наукознавства, який зауважував, що дати визначення науці по суті неможливо, можна лише

намітити шляхи, дотримуючись яких ми наближаємось до розуміння того, чим є наука [1, 217]. Із позиції вченого науку необхідно досліджувати як: 1) інститут; 2) метод; 3) накопичення традицій знань; 4) фактор розвитку виробництва; 5) фактор формування переконань і ставлення людини до світу.

У визначенні поняття «наука» ми звертаємось до трактування, що наводиться у Філософському словнику [10, 203]: це сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення й теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність.

За висловом М. М. Карпова [7, 12], який здійснив класифікацію великої кількості визначень науки, необхідно виділити такі групи: 1) наука як система знань; 2) наука як форма, рід діяльності; 3) наука як форма суспільної свідомості; 4) наука як сумарний досвід людства. З позиції вченого структура наукової діяльності складається:

а) з науково-дослідної роботи, емпіричної і теоретичної, індивідуальної і колективної, певним чином організованої і взаємозалежної з іншими галузями культурного життя суспільства;

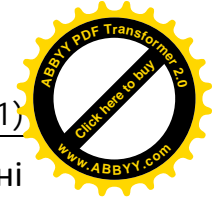
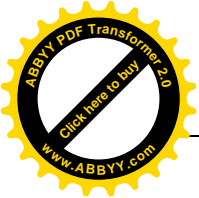
б) з продукту наукового дослідження, що являє собою нове знання, яке вписується в існуючу систему знань; знання виражаються мовою, притаманною кожній науковій дисципліні;

в) функціонування наукового знання, що здійснюється таким чином:

- у процесі перетворення знання в ті чи інші форми практичної діяльності людей;
- у педагогічному процесі, що передає тими чи іншими способами знання, які добуваються наукою, новим поколінням людей;
- у процесі використання отриманих знань для продукування нової наукової інформації (функціонування знань у межах самої науки).

Отже, структура наукової діяльності має такий вигляд: науково-дослідна робота → опредмечене наукове знання → практика, саморозвиток науки, освіта.

На сьогодні теоретики [2; 3] виділяють такі філософські *засади науки*, сукупність яких дає змогу визначити побудову конкретнонаукових моделей досліджуваних явищ, інтерпретацію теоретичних положень, оцінити можливості й перспективи використання певних методів і підходів у дослідженні існуючої реальності. Отже, до філософських засад науки необхідно віднести такі:

1. *Онтологічні засади* науки – прийняті в певній науці загальні уявлення про картину світу, про типи матеріальних систем, характер їх детермінації, про форми руху матерії, загальні закони функціонування й розвитку матеріальних об'єктів і таке ін.

2. *Гносеологічні засади* науки – положення в межах певної науки про характер процесу наукового пізнання, співвідношення чуттєвого й раціонального, теорії і досвіду, про статус теоретичних понять тощо.

3. *Логічні засади* науки – прийняті в науці правила абстрагування, утворення початкових і похідних понять і тверджень, правила висновку тощо.

4. *Методологічні засади* науки – прийняті в межах науки уявлення про методи відкриття й отримання наукового знання, способах доказу і обґрунтування окремих компонентів тієї чи іншої теорії і теорій у цілому. Методологічні засади науки можуть не збігатися, бути різними не тільки в різних науках, але і в одній і тій же науці на різних стадіях її розвитку.

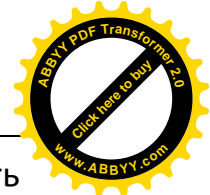
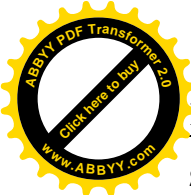
5. *Аксіологічні засади* науки – прийняті уявлення про практичну й теоретичну значущість науки в цілому або окремих наук в системі духовної і матеріальної культури, про цілі науки, про науковий прогрес, його зв'язки із суспільним прогресом, про етичні і гуманістичні аспекти науки та ін.

Стосовно педагогічної науки викладені філософські засади науки мають відображення в побудові теоретичних і концептуальних моделей педагогічних явищ, їх інтерпретації, виборі науково-методологічних підходів з метою розкриття їх сутності, способах обґрунтування тих чи інших теоретичних положень, визначенні тезаурусу та основних дефініцій понять, що досліджуються, виборі методів дослідження, наукового інструментарію, оцінці теоретичної та практичної значущості результатів дослідження тощо.

Визначені філософські засади науки є теоретичним підґрунтям у розкритті сутності науково-дослідницької культури як соціокультурного феномену, її ціннісного, технологічного, особистісного та інших аспектів.

Домінуючу роль у науці відіграє теорія пізнання, в контексті якої розкриваються сутнісні і функціональні закономірності пізнавальної, науково-дослідницької діяльності. Особливого значення у розгортанні науково-дослідницької діяльності набувають такі принципи пізнання як детермінізм, відповідність, додатковість [8, 73].

Принцип детермінізму, будучи загальнонауковим, організує побудову знання; детермінізм виступає, перш за все, у формі причинності

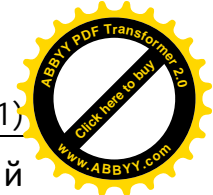
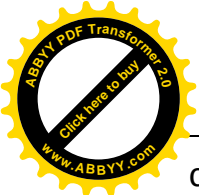
як сукупності обставин, що передують будь-якій певній події і викликають її. Тобто, наявний зв'язок явищ і процесів, коли одне явище, процес (причина) за певних умов при необхідності породжує, виробляє інше явище, процес (наслідок). Сучасне розуміння принципу детермінізму передбачає наявність різноманітних об'єктивно існуючих форм взаємозв'язку явищ, багато з яких виражається у вигляді співвідношень, що не мають безпосередньо причинного характеру, тобто є такими, що прямо не містять моменту породження одного іншим. Сюди входять функціональні залежності, просторові й часові кореляції і таке ін.

Принцип відповідності означає послідовність (спадкоємність) наукових теорій. Теорії, справедливості яких експериментально встановлена для тієї або іншої сфери явищ, з появою нових, більш загальних теорій не відкидаються як щось хибне, але зберігають своє значення для певної сфери явищ.

Принцип додатковості був уперше сформульований Н. Бором: відтворення цілісності явища вимагає застосування в пізнанні взаємовиключних «додаткових» класів понять. Загальне розуміння принципу додатковості полягає в такому: за допомогою додатковості встановлюється еквівалентність між класами понять, що комплексно описують суперечливі ситуації в різних сферах пізнання. Важливо підкреслити, що одна й та ж предметна сфера відповідно до принципу додатковості може описуватися різними теоріями. При цьому зберігається правомірність і рівноправ'я різних наукових описів, теорій, що стосуються опису одного і того ж об'єкту.

Теорія пізнання виступає в якості філософсько-методологічної бази науково-дослідницької культури майбутнього вчителя. В аспекті висвітлення означеної проблеми актуалізуються такі питання теорії пізнання як принципи, ступені і форми пізнання, критерії істинності та достовірності знань, ідеал науковості тощо.

Згідно з думкою вчених (В. П. Візгин, Н. С. Злобін, А. А. Івін, М. С. Каган, В. О. Лекторський, О. А. Мамчур, Л. О. Мікешина, Н. В. Мотрошилова, П. О. Рачков, М. О. Розов, Н. М. Семенова), *наука може існувати й розвиватися тільки в певному **ціннісному просторі**, а саме в «культурі, де знання визнане благом, де культивуються пізнання як певний спосіб життя, знання і наукова діяльність, орієнтації на пошуки істини і*

створюються умови для реалізації цих орієнтацій ...» [4, 24]. Ціннісний аспект науки розглядається вченими у форматі «наукового етосу», тобто як ціннісно-нормативний комплекс, що визначає поведінку дослідника, цінність наукового знання, його місце і роль у суспільстві й культурі. При цьому вивчаються ціннісно-нормативні орієнтації в системі виробництва наукового знання, де даний компонент виступає елементом соціокультурної детермінації наукового знання.

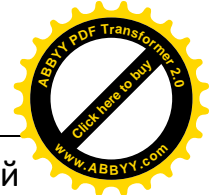
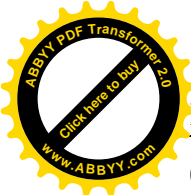
Серед аксіологічних принципів науки важливо розрізняти *внутрішні і зовнішні аксіологічні основи*. Внутрішні аксіологічні основи науки – це іманентні саме для неї цінності і цілі, до них відносяться об'єктивна істина, визначеність, точність, довідність, методологічність, системність тощо. Вони одержали назву «ідеали і норми наукового дослідження». Внутрішні аксіологічні цінності направлені всередину науки й виступають безпосередніми стандартами, регуляторами правильності й законності наукової діяльності, критеріями оцінки і якості її продуктів (теорій, висновків, законів, експериментів тощо).

Зовнішні аксіологічні цінності науки – це цілі, норми й ідеали, що спрямовані вовні науки й регулюють її взаємин із суспільством, культурою і їх різними структурами. Серед цих цінностей найважливішими виступають практична корисність (цінність), ефективність, підвищення інтелектуального й освітнього потенціалу суспільства тощо.

Набір і зміст внутрішніх і зовнішніх цінностей науки суттєво відмінний не тільки для різних наук в один і той же час, але й для однієї й тієї ж науки в різні історичні періоди її існування.

У смисловому полі аксіологічного аспекту науки ключовими проблемами, що досліджуються в межах проблеми формування науково-дослідницької культури майбутніх вчителів, є співвідношення ціннісно-нормативного комплексу науки і ціннісних орієнтацій вчителя-дослідника, загально соціальних, пізнавальних, морально-етичних норм дослідницької діяльності, регулятивні функції цінностей і норм у науковому пошуку тощо.

Розглядаючи наукове пізнання як таке, що регулюється певними *ідеалами і нормативами*, в яких виражені цілі і установки науки, необхідно говорити про *основу їх функцію* – організацію й регуляцію процесу наукового дослідження, орієнтацію на ефективніші шляхи, способи й форми досягнення істинних результатів (Н. В. Мотрошилова,

О. П. Огурцов, В. С. Стьопін та ін.). Основним каналом, через який здійснюється взаємодія між наукою і культурою, на думку О. П. Огурцова, є саме ідеали наукового знання. Вони забезпечують трансляцію методологічних норм і регулятивів у широкий культурний контекст. За їх допомогою регулятиви і результати дослідницької діяльності набувають культурно значущого сенсу, а сама пізнавальна діяльність інтегрується в культурно-сміслову єдність. Вчений підкреслює, що процес цей є двояким: з одного боку, ідеали науковості, характерні для якоїсь групи в науковому співтоваристві, набувають більш широкого культурно значущого сенсу, перетворюються на цінності й норми системи освіти й культури, а з другого боку, ставши такими, перетворившись на цінності культури на певному етапі її розвитку, ідеали науковості виявляють методологічний і регулятивний вплив на становлення дослідницької програми, на вибір й інтерпретацію когнітивного матеріалу, на сам процес пізнання.

Аналіз науково-філософських джерел [7; 8; 9] дає змогу констатувати, що поняття «ідеал науковості» включає такі основні визначення:

1) ідеал науковості – це певний історично конкретний стандарт, критерій, еталон оцінки, якийсь нормативний зразок, прийнятий у науковому співтоваристві й позитивно ним оцінюваний;

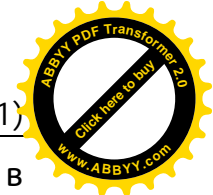
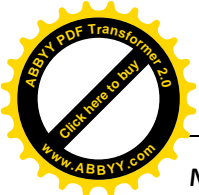
2) ідеал науковості – це певне суб'єктивне уявлення членів наукового співтовариства, якась сукупність установок, переваг, оцінок, смислових орієнтацій, які прийняті певною групою вчених і дозволяють їм давати оцінку результатів як своєї діяльності, так і діяльності інших дослідників;

3) ідеал науковості – це об'єктивація суб'єктивних характеристик, яка дозволяє виробити правила оцінки діяльності, якийсь нормативний зразок, регулятив оцінки й думок про щось;

4) ідеал науковості – характеризує принципи вибору дослідником певних методологічних і теоретичних альтернатив, тобто складає важливий компонент теоретичної і методологічної програми, що приймається науковим співтовариством;

5) науковий ідеал є одним з важливих елементів науки, які забезпечують визначення й вибір цілей і засобів пізнавальної діяльності.

Отже, ставши загальновизнаним у науці і тим самим, перетворившись на цінність культури на тому або іншому етапі її розвитку, ідеал науковості визначає поведінку членів наукового співтовариства,

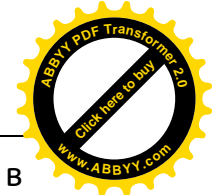
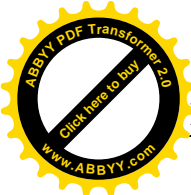
модифікуючись або в раціональну мету пізнавальної діяльності, або в спосіб упорядкування й організації когнітивного матеріалу.

Цілісну єдність норм і ідеалів наукового пізнання, що панують на певному етапі розвитку науки, виражає поняття «стиль наукового мислення». У науковому пізнанні він виконує регулятивну, нормативну та прогностичну функції, носить багатоаспектний, варіативний і ціннісний характер. Виражаючи загальноприйняті стереотипи інтелектуальної діяльності, властиві певному етапу, стиль наукового мислення завжди втілюється в певній конкретно-історичній формі (О. С. Кравець, В. О. Лекторський, О. А. Мамчур, Л. О. Мікешина, Г. І. Петрова, В. Н. Порус, Ю. В. Сачков, В. С. Швирєв). За визначенням Л. О. Мікешиної, стиль наукового мислення це єдина система принципів, яка приймається дослідниками як зразок, стандарт, канон, еталон мисленнєвої діяльності. Це система правил, що поєднує «стійкість і мінливість, логічне та історичне», і являє собою синтетичну історично мінливу «одиницю» знання. Включаючи філософські і методологічні постулати, стиль наукового мислення визначає не тільки форму організації знання, а й можливі варіанти розв'язання тієї чи іншої наукової проблеми [6, 345].

Конструктивні завдання стиль наукового мислення реалізує, виконуючи такі функції [6, 347]:

- *критичну*, або функцію оцінювання теоретичних побудов (гіпотез) і методів отримання, перевірки і вибудовування знань;
- *селективну* – функцію вибору теорій (гіпотез), методів і категоріального апарату;
- *вербальну* – оформлення фактуального і теоретичного знання у конкретно-історичній мові науки;
- *передбачувальну* – визначення можливих ідей, напрямків дослідження, нових методів.

У межах означеної проблеми стиль наукового мислення необхідно розглядати як усталену систему загальноприйнятих методологічних нормативів і філософських принципів, якими мають керуватися студенти-дослідники. У якості усталених методологічних нормативів виступають вимоги до опису, пояснення і прогнозування, як у процесі наукової творчості, так і в кінцевих результатах пізнання. У цьому сенсі доречно говорити про суб'єктно-особистісний бік науки, що виражається у стилі

науково-теоретичного мислення як цілісного інтеграційного утворення в єдності його методологічних, гносеологічних і ціннісно-нормативних елементів, що позначається на всіх аспектах теоретизування.

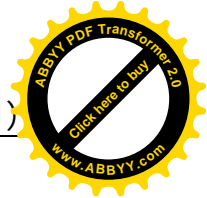
У контексті суб'єктно-особистісного аспекту науково-дослідницької культури актуалізуються такі питання як співвідношення стилю наукового мислення і діяльності, наукового й теоретичного мислення, перевід нормативів наукового стилю мислення у структуру діяльності студентів тощо.

Висновки і перспективи подальшого розвитку проблеми. Отже, висвітлені і осмислені філософсько-методологічні, науковознавчі засади дослідження дозволять виявити сутнісні, функціональні характеристики, закономірності формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів.

Обраний нами напрям дослідження має продовження у вивченні теоретичних, філософсько-методологічних аспектів формування науково-дослідницької культури як соціокультурного і особистісного явища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бернал Дж. Наука в истории общества / Под ред. Б. М. Кедрова, И. В. Кузнецова. – М. : Изд-во иностранной литературы, 1956. – 735 с.
2. Кохановский В. П. Основы философии науки : учеб. пособ. для аспирантов / Кохановский В. П., Лешкевич Т. Г., Матяш Т. П., Фатхи Т. Б. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. – 608 с.
3. Лешкевич Т. Г. Философия науки: традиции и новации : учеб. пособ. для вузов / Т. Г. Лешкевич. – М. : Изд-во ПРИОР, 2001. – 428 с.
4. Мамчур Е. А. Отечественная философия науки: предварительные итоги / Мамчур Е. А., Овчинников Н. Ф., Огурцов А. П. – М. : Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 1997. – 360 с.
5. Методика навчання: наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федорченко та ін. ; за ред С. У. Гончаренка, П. М. Олійника – К. : Вища школа. 2003. – 323 с.
6. Микешина Л. А. Философия науки: Современная эпистемология. Научное знание в динамике культуры. Методология научного исследования : учеб. пособ. / Л. А. Микешина. – М. : Прогресс-Традиция, МПСИ :Флиента, 2005. – 464 с.
7. Наука и научное творчество / Под ред М. М. Карпова. – Ростов-на-Дону, 1990. – 240 с.
8. Новиков А. М. Методология / Новиков А. М., Новиков Д. А. – М. : СИНТЕГ, 2007. – 668 с.
9. Ракитов А. И. Философские проблемы науки. Системный подход / А. И. Ракитов. – М. : Мысль, 1977. – 269 с.
10. Философский словарь / Под общей ред. проф., доктора философских наук Р. П. Яременко. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. – 560 с.

РЕЗЮМЕ

В. В. Тушева. Философские и науковедческие основы формирования научно-исследовательской культуры будущих учителей.

В статье проанализирован философский подход в изучении и осмыслении понятия «наука», «научная деятельность», раскрыты философско-методологические основы научно-исследовательской культуры будущего учителя, освещен ценностный аспект науки, рассматриваемый в формате «научного этоса», охарактеризовано понятие «идеал научности» как методологический регулятив научно-педагогических исследований.

Ключевые слова: научно-исследовательская культура будущих учителей, наука, ценности науки, теория познания, идеал научности, научный стиль мышления.

SUMMARY

V. Tusheva Philosophical and science-study bases of future teachers' scientific-research culture.

Philosophical approach to study and comprehension of concepts «science», «scientific activity» is proposed. Philosophical and methodological bases of scientific-research culture of the future teacher are revealed, value aspect of science which is considered in the frames of «scientific ethos» is shown, concept «ideal of scientificity» as methodological regulator of scientific pedagogical researches is characterized.

Key words: scientific-research culture of the future teacher, science, values of science, cognition theory, ideal of scientificity, scientific way of thinking.

УДК 378:373.5.064.2:005.591.6

А. В. Фокшек

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті узагальнено теоретичні положення щодо суті понять «інновація», «управління» та «суб'єкт-суб'єктне управління». Проаналізовано шляхи ефективності професійної підготовки майбутніх учителів до суб'єкт-суб'єктного управління та встановлено характерні зв'язки суб'єкт-суб'єктного управління з професійною педагогічною підготовкою.

Ключові слова: інновація, інновація в освіті, новизна, інноваційна освітня технологія, управління, суб'єкт-суб'єктне управління.

Постановка проблеми. Сучасні світові тенденції в освітньому просторі обумовлюють зміни та нові вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів. Саме тому є потреба в нових підходах до організації навчально-виховного процесу в педагогічному навчальному закладі, спрямованих на формування фахівців з високим рівнем професійної майстерності та компетентності, здатних до професійного саморозвитку та самовдосконалення і є конкурентоспроможними на ринку праці.